

PROCÉNA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

UVOD

- **Koji je cilj procene uticaje?**
- **Šta možemo dobiti procenom uticaja?**
- **Kada se koristi procena uticaja?**
- **Uvodni deo koji će se razmatrati kroz projektni zadatak.**

'GEOGRAFSKI POLOŽAJ ISTRAŽIVAČKOG PODRUČJA

- Makrolokacija
- Mikroloikacija
- Najznačajniji podaci o istraživanom području koji su vezani za Životnu sredinu

IZVORI ZAGAĐIVANJA ŽIVOTNE SREDINE NA ITRAŽIVAČKOM PODRUČJU

- **Kakva je naseljenost na tom području?**
- **Da li ima fabrika, saobraćaja?**
- **Kakva je infrastruktura područja?**
- **Da li ima zelenila u okolini, reka, jezera?**

ŽAGAĐENJE ZEMLJIŠTA

- Koja je količina humusa zastupljena na tom području?
- Da li postoje poljoprivredni radovi?
- Da li postoje industrijski zagadivači, pesticidi?
- Ilegalno odlaganje otpada?
- Uticaj saobraćaja na plodno zemljište pored puteva zbog izduvnih gasova?

ZAGAĐIVANJE VODE I VAZDUHA

- **Koje vode su prisutne?**
- **Kakav je prostor oko voda?**
- **Koji otpad najviše dospeva u vodu i zbog čega?**
- **Glavne saobraćajnice zbog izduvnih gasova kako utiču na ŽS**
- **Da li ima stanovništva naseljenog u području gde je zagađenje vazduha veliko?**

OPIS MERA PREDVIĐENIH U CILJU SPREČAVANJA ILI SMANJIVANJA ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

- Koja rešenja su najbolja koja je moguće doneti na području koje je zagađeno?
- Kako smanjiti štetan uticaj?
- Kako podstaknuti glavne zagađivače na bolje postupanje?

REZULTATI I DISKUSIJE

- Šta ste dobili vašom procenom uticaja?
- Na šta treba obraćati pažnju?
- Šta su najbolje, a šta najgore solucije izabrane na istraživanom području?

POJAM PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

- Procena uticaja na životnu sredinu je preventivna mera zaštite životne sredine zasnovana na izradi studije i sprovоđenju konsultacija uz učešće javnosti i analizi alternativnih mera sa ciljem da se prikupe podaci i predvide štetni uticaji projekata na život i zdravlje ljudi.

PÓJAM PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Cilj procene uticaja je utvrđivanje, opisivanje i vrednovanje mogućih neposrednih i posrednih uticaja planiranog projekta na život i zdravlje ljudi, floru, faunu, zemljište, vode, vazduh, klimu, pejzaž, materijalna i kulturna dobra i uzajamno delovanje svih činilaca.

FAZE PROCESA PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

I

ANALIZA
POTENCIJALNI
H UTICAJA NA
ŽS

II

KONSULTACIJE
SA
ZAINTERESOV
ANIM
STRANAMA
ZBOG
OPTIMALNIH
REŠENJA

III

KORIŠĆENJE
REZULTATA I
PRONALAŽENJ
E REŠENJA

POJAM PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Procena uticaja na životnu sredinu je:

- proces sistemске analize i ocene ekoloških posledica određene delatnosti, konsultacija sa zainteresovanim stranama, kao i uključivanja rezultata te analize i konslutacija pri planiranju, projektovanju, utvrđivanju i ostvarivanju nekog projekta.

UTICAJ NA ŽIVOTNU SREDINU

- **1. Karakteru i prirodi** - socijalni, medicinski, ekonomski. Zatim po prirodi - direktni indirektni
- **2. Veličini**- u odnosu na posledice od beznačajnih po veoma značajnih
- **3. Dijapazonu**- uticaji mogu biti lokalnog karaktera, regionalnog, transgraničnog ili globalnog
- **4. Vremena manifestovanja**- momentalno delovanje ili latentno.
- **5. Dugotrajnost**- kratkoročni ili dugoročni
- **6. Stepen neodređenosti**- po nastanku verovatnoće njihovog pojavljivanja
- **7. Reverzibilnosti**- povratni ili nepovratni
- **8. Značajnost** uticaja na životnu sredinu.

ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA

- Aktivnost koja utiče na životnu sredinu- svaki zahvat kojim se menjaju uslovi ŽS
- Biodiverzitet- biološka raznovrsnost- gena, vrsta i ekosistema na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou.
- Degradacija ŽS- proces narušavanja kvaliteta ŽS koji nastaje prirodnom ili ljudskom aktivnošću ili nepreduzimanjem mera za otklanjanja ugroha narušavanja.
- Emisija- ispuštanje zagadjujućih materija u ŽS
- Imisija- koncentracija zagadjujućih materija u ŽS

‘ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA

- **Rizik**- verovatnoća da neka aktivnost, direktno ili indirektno izazove opasnost po ŽS. , život i zdravlje ljudi.
- **Sanacija**- mera za zaustavljanje zagađenja i dalje degradacije ŽS do nivoa koji je bezbedan za buduće korišćenje.
- **Studija o proceni uticaja na ŽS**- dokument kojim se analizira i ocenjuje kvalitet činilaca ŽS i njihova osjetljivost na određđenom prostoru o međusobni uticaji postojećih i planiranih aktivnosti, predviđanje posrednih i neposrednih štetnih uticaja kao i mere za smanjenje štetnih uticaja na ŽS

ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA

- Ugrožena životna sredina- određeni deo prostora gde zagađenje ili rizik od zagađenja prevazilazi kapacitet životne sredine.
- Zagađivač- pravna ili fizička lica koja svojom aktivnošću ili neaktivnošću zagađuje životnu sredinu.
- Zaštićeno prirodno dobro- očuvani deo prirode posebnih vrednosti i odlika koji ima trajni ekološki, naučni, kulturni, obrazovni, turistički i drugi značaj.

PRINCIPI PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

- 1. PREVENTIVNOST
- 2. KOMPLEKSNOST
- 3. DEMOKRATIČNOST

PRINCIP PREVENTIVNOSTI

- Procena uticaja se vrši PRE DONOŠENJA osnovnih rešenja o realizaciji određene delatnosti, a da se njeni rezultati koriste pri izradi i usvajanju konašnih rešenja.
- Analiza alternativa- razmatranje i uporedjivanje alternativa radi dostizanja ciljeva obezbedjuje slobodu usvajanja rešenja.

PRINCIP KOMPLEKSNOSTI

- Zajedničko razmatranje i uključivanje faktora uticaja delovanja odredjene delatnosti.
- Zasniva se na pretpostavci da podela životne sredine na komponente (vazduh, zemlja, voda) čini realnu situaciju prostijom

PRINCIP DEMOKRATIČNOSTI

- Učestvovanje organizacija i lica u procesu procene uticaja , uzimanje njihovog mišljenja u obzir zajedno sa ekspertima pri formulisanju zadatka i donošenju odluka.
- Na ovaj način, procena uticaja se sprovodi po tačno definisanim pravilima i po procedurama koje su propisane,a učesnici u proceni takodje moraju imati definisana prava i obaveze.

PROCENA UTICAJA I ODRŽIVI RAZVOJ

Procena uticaja se koristi kao osnovni instrument održivog razvoja, zato što ima preventivni pristup zaštiti životne sredine i pomaže formiranju strateških rešenja u skladu sa ekonomskim, socijalnim i ekološkim ciljevima održivog razvoja.

PROCENA UTICAJA I ODRŽIVI RAZVOJ

- **Održiv je onaj razvoj koji obezbeđuje zadovoljavanje sadašnjih potreba bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovoljavaju svoje potrebe.**
- **Ova definicija se sastoji iz dva dela:**
- **1. Ravnopravnost- buduće generacije treba da imaju iste mogućnosti kao i današnje.**
- **2. Održivost- Ako je sveukupni kapital kapital potrošen ne ostaje budućim generacijama, ne može se govoriti o održivosti.**

PROCENA UTICAJA I ODRŽIVI RAZVOJ

- **Održivi razvoj podrazumeva kako pravednost prema budućim tako i pravednost prema današnjim generacijama.**
- **Ako se kapital čuva ili nagomilava pa je sačuvani deo veći od onog koji se sada koristi, takođe se ne može govoriti o razvoju.**